

TABOR* izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 12. uri a. danom naslednjega dne ter stane običajno 180 k., polletno 60 k., letno 120 k., mesečno 10 k. Izdaja se po dogovoru. Pri vsaki naročnini mora biti priložna.

Nap.: ne pripravi TABORA* MARIBOR, Jadranska ulica št. 4.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jadranska ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon: inž. št. 275. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prtljaje, čisto. Telefon št. 24. Št. 828 poštnekovni račun št. 11.707.

Na naročila brez denarja se ne vnaša. — Rokopisni se ne vrnejo.

Leto: II.

Maribor, sobota 8. oktobra 1921.

Številka: 227.

Problemi današnjega Slovanstva.

(Dalje.)

II.

Iz teh zgodovinskih utrinkov spoznamo to le: Ideja slovanskega jedinstva je živelja egolj v reminiscencah, v posameznikih in naposled v literarnem življenju. V resnici pa so se slovanska plemena tako oddaljila med seboj in križala s tujimi vplivi, da se ni moglo govoriti o enotnem slovanstvu, enotnih slovanskih ciljih, slovanski kulturi. Sele, ko je probujena narodna zavest pod vplivom evropskega kulturnega preporoda prekrasila tudi slovanske narode in jih vzpodbudila k borbi za nacionalno svobodo, enakopravnost in politično soodločevanje, je začela slovanska ideja dobivati novo, realnejše obeležje.

Večjega pomena je bila osvoboditev slovanskih držav na Balkanu. Srbija, Crna gora, Bolgarija so se osvobodile turškega jarma in azijskega vpliva ter započele svoj samostojni razvoj. Njihova državna ideja je bila hkrati nacionalna ideja. To velja osobito za Srbijo. Srbija je nastala po volji lastnega naroda; njena svoboda je bila izraz narodne državotvornosti. Realno Slovanstvo je pridobila s svobodno, demokratsko Srbijo trajnejšo koristi kakor jih je imelo z veliko, mogočno, a po svojem političnem značaju nerusko, nenarodno Rusijo. Srbija je odzibala v par generacijah boritelje za svobodo vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev in tako postala jugoslovanski Piemont.

Velik pomen za slovansko idejo je imela poglobitev nacionalnega življenja pri avstro-ogrskih Slovanih, zlasti Cehih, Hrvatih in Slovencih. Ta plemena so razvila močno kulturno in politično delo med ljudstvom ter ga skušala osvoboditi tudi v gospodarskem oziru tujih spon. Vse to podrobno delo, tudi če je imelo čisto plemenski značaj, je bilo pravzaprav stopnja k daljnemu, medtemu idealu Slovanstva, ki so o njem peli pesniki in prisegali dobrodušni zdravici. Popolnoma iluzorna je bila težnja, da bi se slovanske ideje realizirale brez popolnega političnega osvobođenja slovanskih narodov. Sele ko se slehrno pleme razvije v svoji notranjosti, očisti tujih vplivov, vzgoji svojo individualnost, sprejme vase kulturne pridobitve človeštva in jih razdeli po vsem svojem telesu — šele tedaj bo sposobno, da se začne zavedati nalog, ki jih ima v koncertu drugih narodov in katere lahko izvrši, ako se kar najbolj približa Slovanstvu, unificira z drugimi sorodnimi plemeni in tako začne realizirati politično, kulturno in socijalno idejo Slovanstva.

V tem oziru je prinesla svetovna vojna baš za Slovanstvo največji preobrat in ga postavila pred neštete probleme. Svetovna vojna, ki je pretresla vso svetovno konstelacijo, zlasti pa porušila večstoletne zgodovinske odnose na velikem kompleksu Evrope, ki ga naseljuje slovanska rasa, je postavila

Beograjske vesti.

LDU Beograd, 6. oktobra. Na današnji seji ministrskega sveta je bil sprejet proračun ministrstva za prosveto in ministrstva socialne politike, nakar se je pričela razprava o volilnem zakonu.

LDU Beograd, 6. oktobra. Danes so zborovali črnogorski poslanci vseh strank. Obravnavalo se je vprašanje Albanije.

Madžarske tolpe napadajo Avstrijo.

DKU Dunaj, 6. oktobra. (Uradno.) Madžarske tolpe ne samo da so napadle naše vojaške postojanke pri Brucku na Litvi, marveč so tudi v nasprotju z mednarodnim pravom in vsako človečnostjo obstreljevale s strojnimi mesti Bruck in ogrožale življenje mirnih meščanov. Kakor doznava brzojavni dopisni urad, je avstrijska vlada o tem posebno drznem napadu takoj obvestila zastopnike velesil in protestirala v odločnem tonu proti vedno se ponavljajoči kršitvi mednarodnega prava.

Madžarska iredenta na Slovaškem.

TIP Praga, 6. oktobra. „N. Listy“ poročajo, da je košički odvetnik dr. Korlat osnoval tzv. džentrično stranko prava (Magyar-Yog part), ki stoji na izrazito protidržavnem stališču. Dosedaj so vodili madžarsko iredentistično propagando na Slovaškem krščanski socijalci, odkar pa se maje tzv. krščanski režim na Madžarskem, se naslanja iredenta na liberalne sloje. Nova stranka, ki bo zaenkrat nastopala v zvezi s kr-

LDU Beograd, 6. oktobra. Sem-kaj je došel znani poznavalec naših razmer in prijatelj našega naroda, urednik lista „New York Times“, Davis.

LDU Beograd, 6. oktobra. Čehoslovaški škof Gorazd je odpotoval iz Beograda v Niš. Od tam se vrne v Prago, kjer bo prirejal predavanja o naši državi in o našem ljudstvu.

DKU Dunaj, 6. oktobra. Korespondenca Weiss javlja, da so madžarske tolpe včerajšnje noči napadle obmejno ozemlje pri Zillingsdorfu. Pokranje pušk in streljanih se je slišalo v Dunajsko Novo Mesto. Po tridesetsturnem streljanju se je vojaštvu posrečilo zavrniti madžarski napad.

LDU Dunaj, 6. oktobra. Uradno se poroča: V obmejnem odseku Brucka ob Litvi vlada od danes popoldne popoln mir.

Ščanskimi socijalci, je „legitimistična“, t. j. za povratak Karla Habsburga. Stranka bo skušala na Slovaškem kaliti vodo, da ne bo madžarska iredenta prežgoda končala.

TIP Praga, 6. oktobra. V Podkarpatski Rusiji so aretirali tri madžarske zapupnike, ki so priznali, da Madžari pripravljajo za Podkarpatsko Rusijo in del Slovaške slično akcijo kakor na Burškem.

Glad v Rusiji traja dalje.

Moskva, 9. oktobra. (Brezlično.) „Pravda“ piše: Obvolgje še vedno trpi na strahotah lakote. Zlasti so prizadeti otroci v saratovski guberniji. V tej guberniji je 892.679 otrok v starosti 1 do 16 let. Otroški zavodi jih ne morejo več sprejemati, ker so že davno prenapolnjeni. Beračenje je na dnevnem redu. Organizacije se bore z vso energijo proti tem razmeram. Njihov trud pa je večidel zaman, ker je beda močnejša. Kakor razglasa ljudski zdravstveni urad, trpi v Rusiji na gladu okrog 4.701.000 otrok. Obolenja na legarju so v car-

cinški guberniji vsak dan pogostejša. Na ozemlju lakote je okrog 60.000 bolnikov na epidemijah, osobito na koleri in trebušnem legarju.

LDV Pariz, 6. oktobra. (Brezlično.) Kerjenski je izjavil časnikarjem, da je sovjetska vlada s svojim zadržanjem zadnje čase povzročila pravcato moralno blokado gladujočih ozemelj. Kerjenski trdi, da v Rusiji strada nad 30 milijonov ljudi in da se je bati za prihodnjo spomlad katastrofalne nesreče, ako Evropa ne bi pomagala.

Madžarski dementi.

DKU Dunaj, 6. oktobra. Madžarski brzojavni dopisni urad ugotavlja z oziranjem na vesti beograjskih listov o zbiranju vojaških čet na Madžarskem, da ni bilo in ni premikanja vojaštva. Te vesti so brez podlage.

Železniška nesreča v tunelu.

DKU Pariz, 5. oktobra. (Havas.) V batujolskem tunelu, v bližini kolodvora St. Lazare, je danes popoldne trčil nek osebni vlak z drugim vlakom, ki se je moral ustaviti, ker se je bila pokvarila zavornica. V sled eksplozije plinovih posod se je vnelo več vagonov. Kolikor se je moglo ugotoviti do 8. ure zvečer, so 4 osebe mrtve in 68 ranjenih, med temi 18 oseb težko.

Izjemno stanje na Bavarskem uklinjeno.

LDU München, 6. oktobra. (Južno-nemški dopisni urad.) Uradno se objavlja po celokupnem ministrstvu sprejeto odredbo, po kateri se v smislu dogovorov z državno vlado ukine izjemno stanje za Bavarsko z dnem 15. oktobra t. l. Določbe o bavorskih ljudskih sodiščih ostanejo nedotaknjene.

Pred zasedanjem češkoslovaškega parlamenta.

TIP Praga, 6. oktobra. „N. Listy“

poročajo, da se je ministrski predsednik dr. Beneš posvetoval z predsednikom parlamenta zbornice Tomáškom glede sklicanja parlamenta. Koncem tega tedna se bo sestal plenum „Parlamentarne zveze“ petih nemških strank. Na tem sestanku bo padla odločitev, ali bo zveza vztrajala v dosednji abstinenca, ali pa se bo vrnila v zbornico in njene odseke.

Amerika ne anulira dolgov.

LDU London, 6. oktobra. „Morningpost“ poroča iz Washingtona: Amerika absolutno ne namerava razveljaviti ali vsaj znižati dolgov zaveznikov. Vlada je naznanila, da bo naletel vsak poizkus na washingtonski konferenci, načeti to vprašanje, na energičen odpor ameriških delegatov.

Madžari proti oderuhom.

DKU Budimpešta, 6. oktobra. (Madž. brzoj. dop. urad.) Deželni senat za ljudsko prehrano je na današnji seji sprejel ostre odredbe proti oderuhom in proti navijalcem cen.

Konzervatorij Glasbene Matice.

TIP Beograd, 6. oktobra. Ministrski svet je odobril večjo subvencijo konzervatoriju Glasbene Matice v Ljubljani.

slovansko idejo na čisto novo platformo in ji dala novo, pomembnejšo obliko. Slovanstvo danes ni več fiktivna nacija, kakor je bilo v časih romantike in vse-slovanskega zdravničarstva; ni več ideologija redkih idealistov, marveč je postalo realna sila, ki ustvarja države in začenja dobivati pozitiven vpliv na uređitev evropskih odnosov. Slovanstvo se vedno bolj osvobaja svoje pasivnosti in stopa z nesigurnimi, a zdravimi koraki na svetovna tla.

Na Balkanu je svetovna vojna pridobila slovanski ideji močne aktivne; S Srbijo so se združile vse srbske, hrvatske in slovenske dežele, izvzemši oni del slovenskega ozemlja, ki je pripadel Italiji. Tako je nastala od Triglava do Vardarske Belesice segajoča država, ki ima vse prirodne in ekonomske pogoje za velik razvoj. Temeljna ideja te države je: zediniti tri slovanska plemena, doslej ločena po svojih zgodovinskih tradicijah, v jugoslovanski narod, ki bo tvoril vez med zapadno in vzhodno kulturo. Ta narod se je formiral že poprej v raznih kulturnih in političnih pokretil, doživel v tej formaciji svojo tezo in antitezo ter dobil z ustanovitvijo skupne narodne države realne pogoje za jugoslovansko sintezo. Politične razmere prvih treh let mlade države kažejo različne reakcije na to veliko idejo; nekateri deli naroda (plemena) še stojijo pod

močnim vplivom večstoletne zgodovinske preteklosti; v naravni razvoj se vmešavajo tudi razni ozkogledi politični demagogi, ki s svojo separatistično politiko in z osebnimi ambicijami prinašajo zmedo med narod in tako vzbujajo vtis, da proces plemenskega stapljanja ne bo uspel. Toda to so le trenutni pojavi in po svojem značaju nujna posledica velikanskega kontrasta, ki leže med narodno preteklostjo in bodočnostjo. Sedanost naroda, ki nastaja, je vedno bila polna velikih nesporazumljenj in težkih zmed, kakor nam dokazuje zgodovina političnega ujedinjenja Italije itd. Popolnoma naravno je, da bo ta proces pritegnil k Jugoslovenstvu tudi Bolgare, ki so po svojem antropološkem značaju precej izraziti bastardi, kateri pa etnografično, kulturno in ekonomsko spadajo k velikim celoti, katero ustvarja Jugoslovenstvo med Evropo in Azijo. Sedanja politična in nacionalna nasprotja se bodo morala ublažiti po zakonu tiste nujnosti, s katero se bodo izravnavala tudi sedanja politična nasprotja med plemenskim mentaliteti v kraljevini SHS.

V osrčju Srednje Evrope se izvršuje drugi važen proces, ki pomeni aktivno bodočega Slovanstva: ustanovila se je češkoslovaška država. Ta nova politična tvorba je pokazala že v prvih treh letih življenja silno življensko moč. Kljub naravnim krizam, ki so ovirale njeno vsajenje iz razvalin večstoletne konstelacije, so se takoj pokazali sadovi zdravega, svobodoljubnega, državotvornega duha, ki preveva češki narod, najžilavejši, najaktivnejši in najbolj koncentrirani izmed vseh slovanskih narodov.

(Dalje prihodnje.)

„Cuprum Fulminans“.

Pred par dnevi se je raznesla širina naše domovine vest, da prične izhajati v Mariboru nov svetovni list „Jugoslovanski Informator“, ki se bo tiskal v dveh izdajah, v eni namenjeni za našo državo, ki bo tiskana v srbohrvaščini in slovenščini, v drugi namenjeni za ostali svet, ki bo tiskana v francoščini in nemščini. Izdajanje lista bo stalo ogromne milijone in bo subvencionirano tudi od države. Po Mariboru se je o tem govorilo in se govorilo zelo mnogo, trdi se celo, da se bo novi list razpošiljal po svetu potom — zrakoplovov ter da bo imel svojo lastno radio-postajo na Piramidi. Kot izdajatelja lista se je označevalo znanega hrvaškega književnika Miroslava Fellerja, Godovskega. Strokovnjaki, ki vedo, kaj se pravi izdajati liste, osobito pa še dnevnike in v takem obsegu, so znajevali z glavo ter se smejali. Smeli je bil za vse, ki so se izvedeli, da se to svetovni list tiskal v mali ljudski tiskarni, ki pravi mima rotacije, drugič mima za to potrebnih stavilni strojev, kajti na en sam stroj, ki ga je nedavno dobila, bi se ne moglo postaviti veliko in tretjič tudi njima momentano na razpolago prostora, kjer bi se novi stroji, ki bi stali milijone, postavili. Ostajala bi torej edina možnost, da se zida nova tiskarna ter da se naroči nove stroje — toda za izgovoritev vsega tega bi bilo treba najmanj pol leta in še več. List pa bi baje izšel že tekom tega meseca. Javnost se rado vedno vprašuje, kdo stoji za to fantastično akcijo, kdo je ta vsegamošni Godovsky?

M. E. Godovsky se je pojavil v Mariboru pred mesecem dni nenadoma, kakor zvezda repatica, se predstavil v našem uradništvu kot student medicine, igralec in hrvaški književnik ter zaprosil za podporo, ker se nahaja brez sredstev, njima ne kaj jesti in ne kje spati. Razumljivo je, da se nam je radi tega zdela še bolj čudno, kako more ta človek brez sredstev začetni naenkrat izdajati na svoj račun svetoven list. To skrivnost pa nam je sedaj nenadoma pojasnil neki Zagrebčan, ki nas je opozoril na „Novosti“ št. 196 z dne 22. julija 1921 ter nam v njih na 4 strani pod naslovom „Cuprum Fulminans“ objavljeno poročilo izpred zagrebskega sodišča. Iz citiranega poročila smo zaznali sledeče zanimive podatke o tem človeku:

Lansko leto nekoč se je pojavil pri jugoslovanskem konzulatu v Trstu mladi student medicine Miroslav Feller ter zaprosil za podporo, da se vrne v domovino. Ob tej priliki je pri konzulatu mnogo govoril ter povedal tudi, da se nahaja v italijanski špijnski službi neki veliki Hrvat Stjepan Friedl, ki je silno navaren posebno radi tega, ker je odkril skrivnost patenta inženjerja Penkala v „Cuprum Fulminans“, „Cuprum Fulminans“, to je strašna eksplozivna snov, katero je prodal Penkala vojnemu arzenalu v Kragujevcu in ki je v stanju, da v najni možni dvigne v zrak cel svet in katere formulo pozna tudi on — Feller. Za to skrivnost, katero namerava Friedl prodati Italiji, bo baje dobil več milijard hr. Na podlagi te ovadbe Miroslava Fellerja je bil potem po povratku v Zagreb omenjeni Friedl aretiran ter je moral

celih 9 mesecev sedeti v preiskovalnem zaporu, ker ovaditelja Fellerja ni bilo mogoče najti. Končno pa se je v juliju letos vršila v Zagrebu razprava proti Friedlu in pri tej razpravi se je ugotovilo sledeče:

Miroslav Feller, študent medicine, a drugače znan v mladem hrvaškem literarnem svetu kot pristav „zenitizma“ pod psevdonimom M. E. Godovsky je mlad človek, ki je zapustil svoje roditelje, očeta bogatega lastnika zdravila „Elsa Fluid“ iz Službe na Hrvatskem ter odšel, da se potepa po svetu. Ker je inženjer Penkala, zaslišan kot priča izjavil, da njemu ni nič znanega o kaki taki iznajdbi, da se on z njo ni nikdar pečal ter da je od Godovskega izdana formula kakor tudi ves „Cuprum Fulminans“ nonsens, bedarija, se je odstopila zadeva psilijatu dr. Herzogu, da jo prouči. Herzog je izjavil, da Godovskega pozna ter da se je že imel priliko pečati z njegovim duševnim stanjem ter ugotovil: tripi pod psevdologijo in fantastiko ter da radi tega ni sposoben, da bi pričal pred sodiščem, ker sam ne zna, kaj je res in kaj je njegova fantazija. Dr. Herzog je nadalje izjavil se, da mu je Godovsky pravil, da je njegova življenska naloga, da reši anatomično skupaj z dr. Perovićem vprašanje nadčloveka. Nadalje je označil še kot tip abnormalnega človeka, s slabim, ali sploh nikakim etičnim pojmovanjem, eden onih tipov, ki so rojeni sleparji. Dr. Hajdić pa je poleg tega še izjavil, da tega strokovnjakega mnenja sploh ni bilo treba, ker ve že vsak lajik, da je abnormalen, treba je čitati le njegove pesmi. Poročilo končuje, da se Godovskega samega ni moglo zaslišati, jer nekud luta svetom prodajajoč svoj „Cuprum Fulminans“. Friedl je bil na podlagi tega oproščen.

To je torej vsegamošni E. M. Godovsky, ki hoče v Mariboru izdajati svetovni list „Jugoslovanski Informator“. To poročilo smo napisali v informacijo našemu občinstvu, da se bo znalo obvarovati pred eventualnimi nepravilnostmi.

Notranja in zunanja politika.

* Spor med Italijo in Jugoslavijo glede Albanije. „Jutarnji list“ poroča iz Dunaja: V diplomatskih krogih se govori, da preti radi albanskega vprašanja, ki je stopilo v zadnjih dneh v kritično fazo, spor med Jugoslavijo in Italijo, pri katerem bo igrala Albanija le postransko vlogo. Položaj postaja vedno resnejši. V tujkajšnjih antantnih krogih se nespoto pričakuje nadaljnji razvoj dogodkov. Italijanska vlada namerava poslati Jugoslaviji oster protest in zahtevati, da takoj ustavi vsako vojaško akcijo napram Albaniji.

* Konferenca v Benetkah. Avstrijska vlada je že sprejela oficijelni poziv k pogajanjem z Madžarsko v Benetkah. Pogajanja bi se imela pričeti še tekom tega, najkasneje pa tekom prihodnjega tedna. Z druge strani pa se zopet zatruje, da bo težko prišlo do te konference, ker sta se položaj in mnenje v zadnjem času zelo izpremenila. Dogodil se je čuden slučaj, ki dementira sklep konference veleposlanikov, in ki se je

že službeno objavil prizadetim vladam. Med velesilami je nastalo odločno nesoglasje, čegar vzroki še niso znani. Gotovo je, da Anglija in Francija ne soglašata s konferenco v Benetkah. Na konferenci v Benetkah bi se imel staviti predlog, da odstopi Avstrija Madžarski Sopronj, a dobi za to od Madžarske nekatere kraje mošonske županije severno od Nižiderskega jezera. Avstrija tega predloga nikakor ne more sprejeti, ker Burška brez Sopronja pima bodočnosti. Na tej podlagi se Avstrija sploh ne bo pogajala.

* Kriza v romunski vladi. Po vesteh iz Bukarešte se nahaja rumunska vlada v krizi, ki je tem resnejša, ker so se razcepile politične stranke, ki se med seboj ljuto bijejo. Kralj bo najbrž v najkrajšem času poveril sestavo koncentracijske vlade Bratianu, v kateri bo on zavzemal mesto predsednika in ministra brez listnice. Aversco bi prevzel vojno ministrstvo, Titulesco ministrstvo pravde, Aleksander Marghiloman finančno ministrstvo, V. Bratianu prometno ministrstvo in Take Jonescu ministrstvo za zunanje zadeve.

* Tužna Rusija. Poročevalec „Matina“ poroča iz Revala, da se nahaja v sovjetski Rusiji po izkazu ljudskega komisarja za finance Krestinskyja 3 trilijone bankovcev v prometu; to je število, ki se je dosedaj rabilo samo v zvezdoslovju. Število gladojočih znaša po podatkih sovjetske vlade 30 milijonov, a samo 2 milijona oskrbuje ruska pomožna akcija.

* Brezposelnost v Angliji. Ministrski predsednik Lloyd George je imel v mestni hiši v lawennesu govor o brezposelnosti, ki se je posebno v zadnjem času zelo razvila. Vseled brezposelnosti trpi ves svet. Značilno je, da sta od brezposelnosti najbolj prizadeti oni državi, ki imata danes največji kredit, to sta Zedinjene države in Velika Britanija. V Zedinjenih državah je nad 6 milijonov ljudi brez dela. Lloyd George je nadalje izjavil, da brezposelnost najbolj ovira trgovino, kar se posebno izraža v neprestanem padanju in dviganju valut manjših držav.

* Tajna zveza med Italijo in Madžarsko. „Jutarnji list“ poroča iz verodostojnega vira iz Dunaja, da je podpisana tajna pogodba med Italijo in Madžarsko, ki je naperjena proti Jugoslaviji in Grčiji. Pri tem ni samo govora o albanskih, temveč tudi madžarskih mejah. (S tako zahrbtno politiko hoče menda Italija izboljšati jugoslovensko-italijanske odnose.)

Zanimivosti.

Kako je nastalo ime Hrvat. — Hotel se je znebiti najemnika. — Novo leto 5692. — Mlada mati. — Sam naznanil svojo smrt.

„Novosti“ poročajo, da je neki Aleksa Krstić izdal knjigo, v kateri razpravlja o nastanku imena Hrvat ter pravi: Za časa starih Rimljanov so metali pred razne zverine, kakor leve, tigre itd. naše ljudi. Mnogi so pri tem izgubili svoje življenje, vendar pa so se nekateri „hrvali“ (borili) z njimi. Te so imenovali „Hrvatje“. Od tod je nastalo

ime Hrvat. Pa tega g. Krstić menda sami ne verjame.

V hiši Alija Hadimica v Sarajevu je stanoval Hasan Dudić s svojo družino. Alija mu je odpovedal stanovanje, a Dudić se za to ni mnogo zmenil. Ker se ga torej ni mogel na noben način iznebiti, je Alija v odsotnosti Dudića pobral s stanovanja vsa okna in vrata ter jih skril in zaklenil na podstrešju. Vse prošnje in grožnje Dudića niso nič pomagale; še le policija je Alijo prisilila, da je vrnil vzete predmete.

1. oktobra t. l. so obhajali židje svoje 5692. novo leto. V vseh židovskih molitnicah širom zemlje so se vršile ta dan običajne slavnosti.

Starši 13-letne učenke Marije Rybkove v Jatečni ulici v Pragi so opazili, da se njihova hčerka v zadnjem času nenavadno redi ter postaja okrogla. Zdravniška preiskava je dognala, da bo 18-letna Marija kmalu — mati. Dekle je dolgo časa sramežljivo tajilo, končno pa je priznalo, da jo je v isti hiši stanujoči najemnik Zamykal zlorabil, radi česar so ga takoj odvedli v zapor.

V neko kavarno na Dunaju je prišel star, dobro znan trgovec M. ter vstopil v telefonsko celico. Poklical je številko svojega stanovanja. Sobarici, ki se mu je javila, je zapovedal, da naznani njegovi ženi, da bo on tam in tam izvršil samomor. Nato je odzvonil ter se kar ob telefonu v kavarni ustrelil. Vsa preplašena je prihitela žena na označeno mesto — v kavarno — ter našla svojega moža že mrtvega.

Dnevna kronika.

— Ministrski predsednik Pašić odpotoval v Pariz. V četrtek ob 21. uri je odpotoval ministrski predsednik Pašić v spremstvu svoje hčerke s simplonskim vlakom v Pariz, da obišče Nj. Veličanstvo kralja Aleksandra ter ga informira o notranjem in zunanjem položaju države. Iz Pariza bo odpotoval g. Pašić v kopališče Aix les Bains.

— Ptuj. V Ptuj je prevzel kavarno „Evropa“ g. Pihler. Te dni kavarno modernizira in bodo imeli odsele jako elitno kavarno z dnevnimi koncerti in izvrstno postrežbo.

— Nabava telefonskih aparatov. Ker je v vsej državi pomanjkanje telefonskih aparatov, je sklenilo poštno ministrstvo nabaviti večje število novih. Samo v Zagrebu in Beogradu se je javilo nad 5000 naročnikov, katerim dosedaj ni bilo mogoče ugoditi.

— Nemške lokomotive. Na račun vojne odškodnine bo Nemčija do 15. t. m. poslala 25 lokomotiv in 2000 tovarnih vagonov.

— Tihotapstvo z valutami. Na ljubljanski pošti so v zadnjem času zadržali na stotine pisem, v katerih se je hotelo tuje valute tihotapiti iz naše države. Gre za poskušeno tihotapstvo v iznosu več sto milijonov, pri katerem so izključno prizadete zagrebske banke. Afero preiskuje finančna oblast.

cah leže na tleh med orumenelim listjem zrele jabolke. Skozi gosto vejevje, ki se šibi pod težo sadja, se beli zidovje hiše. To je hiša tete Polone.

Naglo korakamo med krivenčastimi debli dreves. Dreja poskakuje z eno nogo, drugo pa vleče za seboj. Joško pa ne misli zdaj nič več na šale ter se ozira samo na vse strani, da bi zagledal kje teto Polono.

Teta Polona sedi na vežnem pragu pred hišo in se nam že od daleč smeja. Prvi jo zagleda Joško.

„Dober dan, tetka!“ — jo pozdravi in ji poda desulico.

„Zdaj sem pa prišel k vam, kakor da bi treščil z neba. — Ali ni res tako? Saj me niste nič pričakovali. Kako tudi! Toliko časa že nisem bil pri vas, da bi vas kmalu več ne poznal.“

Teta Polona je dobra ženica. Na nosu ima velika očala, zavita je v sivo črnopikasto ruto, na sebi pa ima toplo zimsko kučmajko

(Dolje prihi.)

Ivan Vidmar:

Jesenski izlet.

(Dolje.)

„Saj tako vem, da imaš res veliko skrbi. Sola je šola. Marsikdo že že zaradi nje osivel, marsikdo že tudi znošel.“

„Dreja, pa pusti šale!“ — mu reče Joško. „To povej, če imate doma res toliko jabolk, da ne veste kam bi z njimi? Saj tako, če se ne motim, mi je pisala teta.“

Dreja veselo zažvižga.

„O, prav res je tako, Joško. Oba se jih bosta lahko najedla.“

Joško mu požuga s prstom:

„Šaljivi Jakec! Ali sem te za to vprašal? Ali bi rad izgubil — plosk — v vodo? ... Jakec, ti šaljivi Jakec, pa to rajši povej, če vaša brava dobro molze? Jaz rad pijem mleko.“

In Joško zapoje:

Ej, mleko, mleko, mleko,
ti si moja paša,
ti si moja paša

ej, mleko, mleko, mleko ...

Dreja se mu prične tako smejeti, da izpusti veslo iz rok in se tolče z rokama po kolenih; iz oči mu nateče nekaj solz, ki pa jih naglo obriše z robcem. Potem prime za veslo in začne peti še sam:

Mi mornarji dobro vemo,
kaj valovom upat smemo ...
Oj, oj le naprej,
dokler je še vetra kej ...

Reka se zdaj širi, zdaj se zopet oži. Nad njo vzplahutavajo seminterja vodne ptice s svetlimi, od solca obzarjenimi perotmi. Na obeh bregovih razprostirajo se goščavje je mirko in skrivnostno šumeče.

Coln se ziblje sredi reke in polzi dalje, vedno dalje ...

„Oj, oj ...“ — poje Dreja z zamolklim glasom.

In odmev njegove pesni se izgublja v goščavje ...

„Oj, oj, oj, oj ...“

Joško pa zakriči tistokrat:

„Za vašo vašo hišo, Dreja

— **Dr. Mihajlo Pupin v Ljubljani.** Znan učenjak in glasoviti elektrotehnik dr. Mihajlo Pupin, profesor na kolumbijskem vseučilišču v New-Yorku, prišel je dne 1. oktobra v Ameriko v Ljubljano, ter odide potem preko Kranja na Bled, kjer je bil nedavno izvoljen za častnega občana. Dr. Mihajlo Pupin si je pridobil velike zasluge za našo narodno stvar tudi pri mirovni pogajanju v Parizu.

— **Spomenik kralju Petru v Požegi.** Županijski odbor v Požegi je sklenil postaviti kralju Osvoboditelju na najuglednejšem mestu spomenik. Spomenik se bo postavil na občinske stroške in se bo dobil v darovi, ki se bodo pobirali v ta namen.

— **Parastos za pokojnim kraljem Petrom v Pragi.** Dne 27. septembra se je obdržal v Pragi parastos za našim pokojnim kraljem, kateremu je prisostvovalo vojaštvo in meščanstvo. Počestno so se izkazali Sokoli, ki so položili na oder lep venec z državno zastavo, ki je nosila napis: Svojemu kralju Osvoboditelju jugoslovanski Sokol v Pragi. Ves ta dan je počivalo v Pragi vse delo, gostilne in trgovine so bile zaprte. Tako v Pragi. A pri nas?

— **Izjava!** Zahvaljujemo se banki Beogradska Zadruga D. D., katere nam je naša škoda, nastala vsled požara v polju med in kolonijo izplačala. Prisostvovalo vsem občanom in vsem gospodjem, ki nas domaći zavarovali zavod. Veliki Mučni. 18. oktobra 1921. Tamo Karlovič, predsednik občine. 1575

— **Pristojbina za brzojavke v ino-zemstvo.** Od 1. oktobra naprej se razpisuje pristojbina za inozemske brzojavke na 1. avstrijski frank 6 dinarjev.

— **Split za državo.** Mesto Split in okolica sta podpisala do 1. t. m. nad 80 milijonov državnega investicijskega posojila.

— **Japonskega cesarja zadela kap.** Njasa Nishi poroča iz Honolulu, da je japonskega cesarja zadela kap, vsled česar je izgubil govor in spomin ter splošno sluh.

— **Venik uspel Jugoslovanske Matice na Bledu.** Prireditelj, ki se je vsela dne 14. avgusta na Bledu v prid Jugoslovanske Matice, je prinesla 36.533 K tega doletke.

— **Dr. Schreiner častni meščan Prage.** Občinski odbor v Pragi je imenoval dr. Schreinerja, starostu praškega Sokola, prilikom njegove 60-letnice za častnega meščana Prage.

— **Obnovitev trgovskih pogajanj z Nemčijo.** Kakor doznava „Berliner Tagblatt“, so se trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Nemčijo dne 2. oktobra zopet pričela.

— **Vagoni za prevoz živil.** Železniške direktorije so dobile nalogo, da stavijo vsa zaprta vagona v prvi vrsti na razpolago za prevoz moka in živil v naših krajih.

Onim, ki so brez stanovanja.

Državni stanovanjski urad razglasa: Da se omogoči pravilno poslovanje stanovanjskega urada in da se dobi točen pregled vseh, ki so v prvi vrsti brez stanovanja in ki imajo premajhna in nehišenična stanovanja, naj se zglase nemudoma vsi, ki iščejo stanovanje, pri državnem stanovanjskem uradu, policijskem komisariatu ali pri najbližji policijski stražnici, kjer dobi vsak — proti plačilu 40 para — posebno vpraševalno pismo. To naj točno in vestno izpolni in predloži osebno ali pa po pošti takoj državnemu stanovanjskemu uradu. Pole se bodo revidirale ter vsake nepravilne in neresnične navedbe po zakonu najstrožje kaznovali. Te pole bodo služile kot podlaga za poslovanje stanovanjskega sveta. Na prejšnje pismene in ustne prijave se ne bo več oziralo. Obenem se opozarja stranke na člen 19 nove stanovanjske uredbe, glasom katerega ima stanovanjska komisija izključno pravico razpolaganja s stanovanji. Vsako samostojno vselitev se bo po členu 30 stanovanjske uredbe kaznovalo z denarno globo do 50.000 dinarjev oziroma s 6-mesečnim zaporom ter krivca razen tega brez pardaona postavilo na cesto. Vsako izpremembo o obstanku in uporabi zgradbe stanovanj, stanovanjskih delov in drugih prostorov, mora hišni posestnik ali upravitelj, istotako podna-

jemodajalec prijaviti državnemu stanovanjskemu uradu najkasneje v 48 urah (člen 9 uredbe). Da se uvede red v uradovanje, je neizogibno potrebno, da se tudi stranke strogo držijo zakonitih predpisov.

Mariborske vesti.

Maribor, 7. oktobra.

m Redna seja občinskega sveta. V smislu § 2. opravilnega reda za občinski svet mariborski sklicuje župan tretjo redno sejo občinskega sveta za torek, dne 11. oktobra 1921 ob 18. uri v občinski posvetovalnici. Predmet posvetovanja: 1. Overovanje zapisnika zadnje seje in poročilo predsedstva. 2. Predlogi in vprašanja. 3. Poročilo odsekov. 4. Personalne zadeve. Vabijo se vsi občinski svetovalci, da se seje udeležijo.

m Mariborski knezoškof g. dr. Mihael Napotnik je nevarno zbolel ter je bil v terek previden. Kakor doznavamo, je g. knezoškof že predložen v odlikovanje z redom sv. Save I. razreda. Predlog je stavljal ministrskemu svetu pokrajinski namestnik g. Ivan Frišbar, podpiral pa je ta predlog minister g. Pucelj. Ukaz o odlikovanju je že podpisan od večine ministrov, a še ne od vseh. Dokler ukaza ne podpišejo vsi ministri, se odlikovanje ne more izvršiti.

m Skušnje pomočnikov obrtno aprovizacijske zadruge za IV. četrtletje 1921 se vrše dne 23. oktobra t. l. ob 9. uri v zadružni pisarni na Koroski cesti št. 1. II. nadstropje, soba št. 6. Prošnje za pripisništvo k izkušnji je treba vložiti do 14. oktobra t. l. Na poznejše prošnje se ne bo oziralo. — Obrtna aprovizacijska zadruga v Mariboru. Načelnik: Pelikan.

m Najiskrenejša zahvala gospej dr. Goršek in gospodu nadučitelju Davorinu Lesjaku v Rušah za dano mi prvo pomoč ob priliki moje nezgode v Rušah dne 27. septembra t. l. Marcel Sobotnikiewicz, Črkoslavce.

m Beraci so pozabili, da je v Mariboru prepovedano berati ter se jih je danes znašlo zopet lepo število. Policija jih je aretirala ter odpravila v pristojne občine, deloma pa oddala sodnji radi ponovnega povratka.

m Nemški napisi po izložbah se vedno stršijo po Mariboru. Razne trgovine po Gosposki ulici in na Aleksandrovi cesti naravnost izvažajo izlozbo nemške oznatbe in cene v izložbeni okna. Te trgovce opozarjamo zaenkrat, da te napise nemudoma odstranijo in jih zamenijo s predpisanimi slovenskimi oznatbami cen blaga.

m Dr. Ivan Jurečko radi odsotnosti od 7. oktobra do 11. novembra ne odnira.

m Dar. Za Tretjaka in Svaba sta darovala dva neimenošana dobrotnika vsak po 40 K. Srčna hvala.

m Našel se je zastavni list in jopici. Dobi se pri policiji.

m Zadeva Tretjaka in Svaba. K tozadevni naši notici nam sporoča delavica Južne železnice, da g. načelnika ne zadene nobena krivda, če omenjena begunca nista bila sprejeta. Načelnik ju je bil pripravljen sprejeti, poslal ju je celo k zdravniku, da ju preišče, če sta sposobna za delo v delavnici, toda vsled predpisa obratnega ravnanja, da mora imeti vsak strokovni delavec, ako hoče, da se ga sprejme v službo, tozadevno učno spričevalo, ju načelnik, ker takega spričevala nista imela, ni mogel in ni smel sprejeti. Rekel pa jima je, da ju sprejme takoj, ako dobita od ravnateljstva tozadevno dovoljenje o spregledu predpisa.

m Po dveh in pol mesecih najdeno truplo utopljenca. Kakor smo svoječasno poročali, je pri kopanju v Dravi utonil dne 25. julija letošnjega leta mladi učenec meščanske šole v Mariboru Miroslav Kolar. Vse iskanje njegovega trupla je bilo zaman, včeraj pa so ga našli po dveh in pol mesecih ob bregu že vsega razpadlega. Truplo so prenesli v mrtvašnico na Pobrežje.

m Tatvina. Ivanu Gabrijelu, natakarju v kavarni Beograd, je nekdo ukradel sivojavo gumijev dežni plašč, vreden 1500 K.

m Kot že objavljeno, se vrši v

nedeljo, dne 9. t. m. ob 9. uri dopoldne v vseh gornjih prostorih Narodnega doma javen protestni shod vseh državnih in privatnih uslužbencev. Ker je ta shod za pobijanje vedno še naraščajoče draginja za vsakega, ki je primoran živeti od stalne plače, zelo velike važnosti, naj se shoda vsak udeleži.

m Izlet na Kum. Slov. plan. društvo v Ljubljani priredi 9. t. m. izlet na Kum, ter se vabijo člani mariborske podružnice, da se izleta po možnosti udeležijo. Na izlet so se povabili tudi bratje Hrvati.

m Nov strokovni list v Mariboru. Na občinski zborili društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru dne 1. okt. 1921 ter v Celju, dne 2. okt. 1921 se je soglasno sklenilo, da se začne s prihodnjim mesecem izdajati strokovni list „Odvetniška pisarna“ kot glasilo odvetniških in notarskih uradnikov Slovenije. Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celju, je na predlog dr. Doboviškega soglasno sklenilo izročiti večjo vsoto za tiskovni fond, isto stori društvo mariborskega okrožja in ptujska skupina. Zanimanje za to prepotrebno stanovsko glasilo do sedaj pozabljenega in zanemarijenega uradništva te stroke je v vseh krogih veliko in se pričakuje, da bodo list uspeval tudi v materialnem oziru.

m Dar. Za brezposelna Tretjaka in Angela Svaba nam je poslal g. Ivo Aucič 20 K. Srčna hvala.

m Usposobljenostni izpiti za obče ljudske šole in nameščanske šole pred državno izpraševalno komisijo v Mariboru (na drž. moškem učiteljskiu) se prične v četrtek, dne 3. novembra. Pravilno opremljene prošnje, naj se vpošljejo pravočasno potom okrajnih šolskih svetov, da bodo do 25. oktobra v rokah izpraševalne komisije.

m Kategorije mesa. Občinsko sodišče za pobijanje draginje je napravilo sklep: Uvrščenje mesa III. kategorije v I. in II. kategorijo je odvisno od vsakokratnega pregleda mesa po mestnem živinodravniku, ki mora za vsak slučaj izdati potrdilo o uvrstitvi. To potrdilo mora mesar pri razprodaji imeti na vidnem mestu na vpogled.

m Za Jugoslovensko Matico so darovali: G. Josip Kraševac pis. ravnatelj nabral na prispevkih za vstopnice k poročniškim obravnavam 105280 K; g. Sušnik izročil 80 K nabranih v pušici v njegovi anončni pisarni; pri ogledovanju posvetva g. H. Kosica darovalo več gospodov za Jug. Matico 306 K; uradniki pri kontroli dohodkov juž. žel. v Mariboru 484 K. Iskrena hvala vsem darovalcem!

m Ljudski knjižnici so darovali mesto venca na grob pokojnega kralja: g. Mirko Sos-Sosič 100 K; trdka „Balka“ 400 K; trdka Pinter & Lenart 100 K; Ivan Korazija 100 K; Gustav Bernhard 100 K; Ivan Kravos 40 K; Kosta Vukasinović 40 K; Josip Rosenberg 40 K; Erida Novak 40 K; Ivan Vidmar 100 K; K. Jezek 200 K; A. B. 100 K; Benčina Tomec 300 K; Zlata Sos-Brišnik 110 K; Vsem darovalcem izrekamo najprijetnejšo zahvalo.

Kultura in umetnost.

m Josip Kostanjevec: Krivec. Naš stari priznani slovenski pisatelj Josip Kostanjevec, ki živi sedaj stalno v našem mestu, je izdal pred kratkim, kakor smo že javili svoj najnovejši roman „Krivec“. Segajte pridno po njem. Manjkali ne sme v nobeni javni in v nobeni privatni knjižnici!

x 10. oktober 1921. Dramatični odsek Jugoslovanske Matice v Mariboru vprizori v ponedeljek dne 10. oktobra t. l. ob pol 21. uri v avtorani Narodnega doma Linžgarjevo „Verigo“ s sodelovanjem odseka pevskega društva „Drava.“ Cisti dobiček je namenjen revni koroskim dijakom — beguncem. Predprodaja vstopnic v pisarni Jugoslovanske Matice, Sodna ulica 32. Slovenici! Slovenke! Poselite dobrodelno prireditel v dokazitev tem, da je trpljenje koroskih bratov naše trpljenje.

Sokolstvo.

m Miroslav Kolar učenec meščanske šole in član naraščaja Mariborskega Sokola je 25. julija 1921 vsled nesrečnega naključja utonil v Dravi. Njegovo truplo se je sedaj našlo in se vrši v

nedeljo 9. t. m. ob 16. uri pogreb sodruštva v Pobrežju. Pozivamo članstvo in naraščaja, da takoz. presrčno promislenu bratcu čast loč se zbere (članstvo v kroju) v nedeljo ob 16. uri na dvorišču Narodnega doma. Odbor Mariborskega Sokola.

m Bratje jahači, ki so oddali 2. oktobra svoje lastne oglate in manšete bratu gospodarju, naj pridejo v soboto ob uradnih urah v društveno sobo ponje. Bratje pa, ki imajo še take predmete izposojene od jezdnega odseka, naj iste nemudoma vrnejo. Zdravo!

m Nujna prošnja! Podpisani odbor posilja vse brate in sestre, kakor tudi vse ostale, ki imajo še katerekoli predmete, listine, spise, slike itd. izloče sa „Sokola“ v Mariboru, njegovega delovanja, razvoja in nadstopanja, naj iste prinese ali pošljejo v društveno pisarno, da se zamore izpopolniti in preurediti arhiv, ter sestaviti društvena zgodovina, oziroma spominska knjiga. Naj ne ostane ta poziv brez uspeha, in naj ne ostanejo dokumenti našega dela pozabljeni in zaprašeni v skritih predalih, ampak naj se poslavijo tja, kjer koristijo in kamor spadajo. Zdravo! — Odbor „Sokola“ v Mariboru.

Kino.

m Mariborski bioskop. V soboto, nedeljo, ponedeljek in torek se predvaja „Vražja arena“, senzacijska drama v 6 dejanjih. Cisti dobiček predstave tega filma je namenjen naši požarni bojni in njenemu rešilnemu oddelku. Pri vseh predstavah od 20. ure dalje svira kapela požarne brambe. — V sredo 12. t. m. prične največji in najzanimivejši film sveta „Gospodarca sveta.“ Prva tri dni se bo predvajala prva epoha, na kar že sedaj opozarjamo naša občinstvo.

Veselični davek.

(Dalje.)

(Veselični davek po tar. post. 99/A taks. zak. z dne 27. junija 1921, Služb. Novine Kr. SHS št. 152, Uradni list za Slovenijo kos 100 št. 259.)

V. Dolžnosti k naznanitvi.

(čl. 117 odst. 2, 5, 6, 7, 8, 12, 30 taks. prav.)

a) Kdor zahteva ugodnost 10% takse, mora doprinesiti potrdilo pristojnega prosvetnega poverjenstva v Ljubljani o značaju prireditve.

b) Pri zabavah z vstopnico brez vstopnic ali prostovoljnim prispevkom, voditi se mora seznam po predpisih odstavkov 5, 6, 7, 8, 9 čl. 47 taks. pravilnika.

c) Društva in klubi morajo vsak vpis ali izbris člana najkasneje v enem mesecu priobčiti davčnemu uradu.

d) Vsaka prireditelj mora se prijaviti 24. ur prej in sicer pri stalnih obrati, predno solah začne s prireditvami z oznako št. predstava na en dan, vsi drugi pa pred vsako prireditvijo posebej. Vsaki taki prijavi priložiti je dovolilo političnega ali občinskega oblastva, ki mora biti opremljeno s kolekom po tar. postavki 99 s 5 D. enako 20 K za vsak dan prireditve; po vpogledu se to potrdilo vrne stranki. Pri zabavah s prostim vstopom priporoča se, da prireditelj takoj naznanijo podatke, ki so odločilni za odmero povprečnine, kakor so navedeni pod IV. D. Prireditelj je prijaviti pri davčnem uradu ali pri oddelku finančne kontrole, ki so pristojni za kraje, kjer se prireditelj vrši. Vstopnice žigosa pa vsikdar le davčni urad.

Tudi policijsko (politično oblastvo) kakor občinsko predstojništvo (županstvo) mora v slučajih, kjer izdaja dovolilo za kakšno prireditelj, prijaviti 24. ur poprej dav. uradu oz. finančni kontroli (odst. 31 čl. 47 taks. prav.)

Kdor prireja zabavo brez dovolila policijskega ali občinskega oblastva, ali ne zahteva tega dovolila 24. ur poprej in ne plača takse, se kaznuje z 10 kratnik zneskom takse po tar. post. 99. (Dalje prih.)

Zahtevanje o vsaki gostini „Zabor“.

—————

Veselica športnih klubov „Maribor“ in „Korotan“ bo najlepša jesenska - - prireditel. - -

Sport.

P.O.L.N.P. V nedeljo, 9. t. m. se odigrava sledeče prvenstvene tekme: Predpoldan ob 10. uri na igrišču Maribora Rapid: Svoboda, sodi g. Nemec, popoldan ob 14. uri na igrišču Rapida rez. Mak: rez. Maribor, sodi g. Frankl in ob pol 16. uri Mak: Maribor, sodi g. Kap. Suput. Klubi morajo točno ob določenem času nastopiti. — K sporedu lahkoati. mitinga se pridra kot 10. točka stafetni tek 4 kret 1000 m.

S.K. Korotan in I.S.S.K. Maribor priredita dne 9. t. m. v Götzovi dvorani sportno veselico.

Ernest Eckstein:

Afrodit.

Roman. Prev.: Ru. an.

(Dalje.)

Najprvo se je razpravljalo o zunanji politiki ter določilo odposlanstvo za Korint. Sklenilo se je, da se koncem tekočega meseca opremi ladja, s katero dpljevo osem izbranih poslaneckov s svojim sijajnim spremstvom ter bogatimi darovi za korintsko državnike.

Ko so bile rešene vse državne stvari, je prišla na red Akontijeva zadeva. Haridim se je z ostrimi besedami pritožil radi postopanja meščanstva. Trdil je, da je Olor s svojimi pristaji ljudstvo podkupil ter našteval proti njemu. On sedaj prepušča skupščini, da razveljavi od njega izsiljeno obljubo ter tako dokaže, da vladajo v Miletu zakoni, a ne sila in samovolja.

Toda skupščina je že bila popolnoma pod vplivom javnega mišljenja. Opazilo se je, da je vplivala večerajnja, če tudi ne prostovoljna obljuba arhonta na narod; naenkrat je ponehala bojazan pred pretečo nesrečo, ker je arhont javno obljubil, da izpolni zakletev. Nekdo izmed gerontov, ki je bil priča večerajnjega prizora na trgu, je začuden vprašal, kako more arhont govoriti o izsiljevanju in pritisku. Če se izpolni javno izražena želja, pač s tem nikdo ni prisiljen, da stori kaj proti zakonu, a dana beseda je sveta. Kam pa bi prišli, če bi državni glavar sam bil verolomen in lažljiv?

Skupščina je enoglasno sklenila, da se naprosi arhonta, da več ne nasprotuje tako javno in očitno izraženi volji boginje ter izpolni, kar je pred vsem svetom obljubil, da da Kipido kiparju Akontiju iz Melase za ženo.

Drhteč od jeze je Haridim odšel. V svoji delavnici je našel Konona, ki ga je že dolgo čakal.

»Pred geronti je stvar propadla,« je kričnil arhont ves iz sebe. Ogorčeno je zapodil plašč od sebe, kakor da hoče reči: »Želim vam arhontsko čast pred uoge. Potem je nadaljeval:

»Ti se čudiš, Konon? Razumem te, tudi mene teži ta sramota, dvojna sramota, če pomislim, da ima skupščina formalno prav! Ko bi imel sedaj par sto trčkov ali stoletskih vojakov-najemnikov, mesto teh laži vojakov s polzačenimi ščiti, vedel bi, kaj mi je storiti. A tako imam vezane roke. Molčati moram in trpeti!«

»Nezaslišno!« je siknil Konon.

»Na tebi je ležalo, da braniš pravico!« je nadaljeval Haridim. »Brani, kar sem ti zaupal! Brigaj se, da bo dekle ki ga tako zelo ljubiš tvoje! Jaz kot arhont se ne morem in ne smem protiviti sklepu skupščine, a ti — tvoje roke so proste. Pograbi za vsako orožje, ki ti pride pod roko! Ne dopusti, da te zasmehuje ves Milet in se ti roga, kot sramotno prevaranemu mlečnemu!«

Konon se je otožno nasmehnil. »Tudi jaz nimam trčkov vojakov,« je odgovoril. »Vendar pa upam, da bom zmagal, če mi daš dovolj časa. Ti veš dno reci: »daj, če boš v Skripnu, a stvar kolikor mogoče odlagaj in zavlačuj. Našel boš dovolj izgovorov, da se ti Akontij, če bo priznan za tvojega zeta, ne bo dal miru!«

»Drznega mladeniča bomo primerano sprejeli!« je odgovoril Haridim.

»Ti samo stori, kakor veš in znaš, a ne krši mi zakonov! Olor, — tega ne dvomim — bo na te strogo pazil! Sedaj zapazil, kako se je zavzemal za tega rokodelčevega sina, dasi je dobro vedel, da si se ti potegoval in prosil za Kipidino roko!«

»To je odpadnik,« je odvrnil Konon. »Nekdaj je bil moj prijatelj in tovariš; on to priznava, skrajša je bil neko... A naj se dobro pazi!«

»Ali si videl Kipido?« je vprašal Haridim.

»Samo mimogrede v propileon, baš ko so jo odnesli k njeni družici Eli.«

»No, ali to je pozdravila?«

»Uljudno, kakor vedno.«

Nato se je Konon poslovil ter odšel. Haridim je gledal za njim ter zmajeval z glavjo.

»Ne zna si pridobiti njenega sreča,« je govoril sam pri sebi. »Nerazumljivo! Človek s tako lepimi vrlinami! A naravno, ljubezen je slepa!«

Medtem je prišel poldan. Konon je je kljub slabemu razpoloženju šel, kakor navadno v ulico ob pristanišču. Ko je stopal mimo Kreontovega spomenika, je zapazil med cvetličarkami, ki so stale ob vnožju kipa, lepo Nejero. Zelo se je začudil. Nejera je že davno izginila, kakor da se je pogreznila v zemljo. Danes se je prvič zopet pokazala. V svoji novi rumeni obleki, s cvetličami v lasih, se mu je zdela lepša, kot prej. Oči so bile večje, kakor navadno. Izraz njenega lica je bil nekako izpremenjen, vendar pa je še bila rdečelična, kakor poprej. Ista Nejera, ki je izgledala sedaj tako sveža, je vstala vjutraj z rdečimi očmi, vsa objekana. Vso noč je plakala. Bila je priča prizora, ko je Akontij, ves srečen podal Kipidi roko in ko ga je pozdravljala ves narod z navdušenjem. Do tega trenutka je še na tistem vedno upala, a ta prizor ji je uničil zadnje nade. Polotila se je je breznojnja ljubosumnost. Preprečiti vse, naj stane karkoli hoče, je bil njen trden sklep. Predno naj postane Akontij mož druge, ga hoče upropasti. V borbi zoper Akontia je bil Konon, odbit in prezrt zarotenc, njen naravni zaveznik. Skupna z njim bo treba skovati načrte, si je mislila sama pri sebi. Njemu, odličnemu in ponosnemu aristokratu bo samo treba vzbuditi ljubosumnost in se mu rogati, pa bo postal nje najboljši zaveznik.

Najprej ga je hotela obiskati v njegovem domu, a to bi si ljudje lahko razložili tolmazili. Po dolgem pramišljanju je uvidela, da bo največ dosegla, če se Kononu, javno poroga. S tem namenom je zopet poiskala svojo kočarico, ki je vsa prašna ležala dolgo časa v kotu.

(Dalje prihodnjik.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Učiteljska kandidatinja želi instruirati otroke v vsakem predmetu, tudi v slovenščini. Vpraša se lahko vsak dan od 18. do 19. ure. Ruska c. 5. II. nadst. levo. 1579

Prodaja se skoraj nov orig. Singer šivalni stroj iz pred. vojnega časa. Nakerst Wattova ulica 1, Kolonija. 1573

Prodaja se posestvo, 24 orlov zemlje, hiša z gospodarskim poslopjem, govedo, konjem in celim inventarjem, 40 min. oddaljeno iz mesta. Naslov pove uprava lista. 1574 2-1

Hiša s 4 stanovanji in vrtom se ceno proda Wilsonova ul. 19. prišilje. 1584

Zamenja se lepo 3-sobno stanovanje blizu kolodvora z 2 sobnim v sredini mesta. Cvetličarna Spitan, Aleksandrovca c. 29. 23

Iščem mebljarno sobo, če mogoče takoj. Nastavna upravnistvo lista pod „Državni uradnik“. 1585

V nedeljo, 9. oktobra t. l. ob 10. uri se vrši na dvorišču deške ljudske šole 4 v Samostanski ulici 1578

javna dražba različnega pohištva.

Ne pozabi naročnine!

KNJIGOVEZNICA ARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Zadružna banka, podružnica Maribor

Gosposka ul. 20, Telef. 127.

Centrala Split. Podružnice: Maribor, Zagreb, Novi Sad. Afiliacije: Zadružna štediona Trst, Zadružna banka Rijeka. Obreštuje hranilne vloge na knjižice po

4¹/₂% letno.

Vloge na žiro-račun po

4% letno.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obreštuje vloge najugodnejše.

Daje vsakovrstne kredite.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVlje, PTUJ, BREZICE.

Delniška glavnica in rezerve 95.000.000.—

Izvršuje najkulantneje vse bančne transakcije.